

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIRAPORTTI KAUPUNGINVALTUUSTOLLE VUODEN 2013 VÄLITILINPÄÄTÖKSESTÄ

Arviointiraportti on laadittu kaupunginhallituksen 9.9.2013 kokouksen esityslistan liitteenä olleen seurantaraportin pohjalta. Raportissa arvioidaan vuoden 2013 talousarviossa asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista sekä kaupungin talouden tilaa.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota erityisesti seuraaviin asioihin:

Oulun työttömyysaste on edelleen noussut. Se oli kesäkuun lopussa 16,7 %. Vastaavan ajankohdan luku viime vuonna oli 14,2 % (kaikki uuden Oulun kunnat). Alle 25-vuotiaitten ja pitkäaikaistyöttömien määrä ja näiden ryhmien suhteellinen osuus työttömistä on kasvanut. Työttömyystilanne näkyy toimeentulotukimenojen kasvussa. Myös kaupungin osuus työmarkkinatuesta on kasvanut.

Kaupungin talouden kehityksessä on huolestuttavia piirteitä, joista tässä nostetaan esille toimintamenojen kasvu ja verotulojen taso. Nämä asiat tarkastuslautakunta on tuonut esille jo edellisellä valtuustokaudella. Toimintamenojen kasvuvauhti on edelleen yli 7 %. Verotulojen kasvu on Oulussa ollut jo useana vuonna alle koko maan keskimääräisen kasvuprosentin. Työttömyyden kasvussa verotulojen taso on huolen aiheena myös uudessa Oulussa. Muista talouden asioista on syytä nostaa esille sisäisten liikelaitosten tulosenusteet, joista ainoastaan Tietotekniikka liikelaitoksen ennuste on ylijäämäinen. Osaltaan tilannetta selittänee kuntien yhdistymiseen liittyvä toimintojen järjestely. On syytä selvittää myös, onko sisäisten liikelaitosten toiminta riittävän kustannustehokasta.

Lastensuojelussa asiakkaiden määrä ja ostopalveluna toteutettujen laitospaikkojen määrä on kasvanut. Koko vuoden asiakasmääräksi oli arvioitu 3 500 lasta. Tammi-kesäkuussa asiakkaita oli 3 205. Kuukausittain asiakkuuksia oli keskimäärin 2 575. Ostopalvelulaitosten hoitopäivien määrätavoite on 23 000 hoitopäivää, tästä on toteutunut jo 15 109 päivää. Luvut kertovat siitä, että suunnitellut ennalta ehkäisevät toimenpiteet ovat tarpeellisia.

1 Kaupungin talous

Talousarvion toteutuminen

Kaupungin (peruskunta + liikelaitokset) toimintatuottojen kertymä on kesäkuun lopussa 47 % arvioidusta. Eroa selittävät Oulun Energian noin 27 miljoonaa euroa arvioitua heikompi liikevaihdon kasvu ja hyvinvointipalvelujen maksujen kertymä, joka raportoinnin mukaan on talousarvioon arvioitu noin 2,6 miljoonaa euroa liian suurena. Koko vuoden toimintatuottojen ennuste on 401,5 miljoonaa euroa, mikä on 26,7 miljoonaa euroa alle talousarvioluvun.

Verotuloja on kesäkuun lopun tilanteessa lähes arvioidun mukaisesti, ja myös koko vuoden verotulojen arvioidaan olevan lähelle talousarviossa käytettyä 682,3 miljoonaa euroa. Valtionosuuksia arvioidaan saatavan 1,4 miljoonaa euroa arvioitua enemmän, jolloin koko vuoden summa olisi 225,5 miljoonaa euroa.

Toimintatuottojen ja verotulojen arviointia talousarvioon voi pitää nyt kohtalaisen osuvina välitilinpäätöksen tietojen perusteella ja kuntien yhdistymisen tilanne huomioon ottaen. Energian liikevaihdon kehitys on markkinatilanteesta ja sähkön hintakehityksestä riippuvainen. Verotulojen kertymä toteutunee lähes arvioidun mukaisena. Huolestuttavaa on verotulojen taso. Oulun verotulojen kertymän kasvu on ollut useana vuonna koko maan keskimääräistä verotulokertymän kasvua pienempi. Kuntaliitto on arvioinut koko maan keskimääräisen verokertymän kasvun olevan 5,3 % vuonna 2013.

Kaupungin toimintakulujen toteuma on kesäkuun lopussa 52 % koko vuoden kuluarvios-ta. Talousarviossa toimintakuluihin on budjetoitu 1 298,5 miljoonaa euroa. Välitilinpäätöksessä esitetyn ennusteen mukaan toimintakulut olisivat 1 303,2 miljoonaa euroa. Ero talousarvioon olisi 4,7 miljoonaa euroa (3,7 %). Peruskunnan toimintakuluissa sekä henkilöstökulujen että palvelujen ostokulujen määrärahojen käyttöaste on jo kesäkuun lopussa 52 %.

Kaupunginvaltuuston toimintamenot ylittyvät ennusteen mukaan 0,2 miljoonaa euroa. Syyksi on raportoitu matka- ja muiden vastaavien kulujen arvioitua suurempi kasvu sekä edellisen vuoden kulujen kirjaaminen tälle vuodelle. Myös kaupunginhallituksen menoissa on toimintamenojen ylityspaineita, arvion mukaan noin 1,8 miljoonaa euroa. Syiksi esitetään kaupunginhallituksen menoiksi kirjattavat kuntien yhdistymisestä joh-tuvat tänä vuonna syntyneet menot ja konsernitilijärjestelmään siirtymisen aiheuttamat menot

Peruskunnan hallintokunnille on ensimmäistä kertaa määritelty toimintakate valtuus-toon nähden sitovaksi tavoitteeksi. Toimintakate tarkoittaa nettomenoja eli toiminta-tuottojen ja toimintakulujen erotusta. Hyvinvointilautakunta ennustaa nettomenojen ylittyvän 15,9 miljoonalla eurolla. Erikoissairaanhoidon menomääräraha on valtuustoon nähden sitova, määrärahan arvioidaan ylittyvän 8 miljoonalla eurolla. Ylityksiä on käsi-telty tarkemmin kohdassa 4 Hyvinvointipalvelut. Sivistys- ja kulttuurilautakunta ennus-taa nettomenojen ylittyvän 1,4 miljoonalla eurolla, ylitystarvetta on käsitelty tarkemmin kohdassa 5 Sivistys- ja kulttuuripalvelut.

Alkuvuoden aikana talousarvioon on tehty toimintakulujen lisäyksiä vain noin 1,9 mil-joonan euron arvosta. Pääosa muutoksista koski kaupunginhallituksen tulo- ja meno-määrärahoja ja johtuivat kehittämishankkeiden määrärahojen siirroista hallintokunnissa käynnistyviin hankkeisiin.

Investoinnit

Peruskunnan ja liikelaitosten investointeihin on vuoden 2013 talousarviossa ja siihen myöhemmin tehdyt muutokset mukaan lukien osoitettu kaikkiaan 233,1 miljoonaa eu-roa. Tästä liikelaitosten osuus on 178 miljoonaa euroa ja peruskunnan 55,1 miljoonaa euroa. Liikelaitoksista suurimmat investoinnit ovat Tilakeskuksessa, 64,9 miljoonaa euroa rakennusinvestointeihin ja suunnitteluun sekä 10 miljoonaa euroa kiinteistöjen korjauksiin. Oulun Energian investoinnit ovat 71 miljoonaa euroa.

Kesäkuun lopussa peruskunnan investointimäärärahojen käyttöaste on 45 % ja liikelai-tosten 44 %. Käyttöaste on tavanomainen kesäkuun lopun tilanteessa. Ennusteiden mukaan peruskunnan investointimäärärahaa jää käyttämättä 0,5 miljoonaa euroa. Se koostuu pienistä poikkeamista suhteessa aikatauluihin ja kustannusarvioihin. Liikelaitok-sista Tilakeskus arvioi, että talonrakennusinvestointeihin osoitetusta määrärahasta jää käyttämättä 5,4 miljoonaa euroa. Suurin alitus on Kontinkankaan vanhan sairaalan pe-ruskorjaus, jossa vuodelle 2013 osoitettua määrärahaa jää käyttämättä noin 3,3 miljoonaa euroa. Myös hankkeen kokonaiskustannukset alittuvat, koska väestösuojeluelvoite on rauennut.

Oulun Vesi liikelaitos arvioi uuden Oulun kunnista siirtyvien vesihuoltoyhtiöiden järjestelyjen vaikutuksen olevan noin 30 miljoonaa euroa. Investointimäärärahan korotuksesta ja siirron muista järjestelyistä ei ole vielä tehty päätöksiä.

Mikäli Oulun Veden investointimäärärahan korotus toteutuu, kaupungin investoinnit ylittävät muutetun talousarvion 23,5 miljoonalla eurolla ja olisivat siten 256,6 miljoonaa euroa. Vuosikate ei riitä kattamaan investointeja, joten ne on rahoitettu pääosin lainarahalla. Investointien tulo-rahoitusprosentin on arvioitu vuoden lopussa olevan 12 %:n tasolla kun talousarvio perustui 29 %:n eli vuoden 2012 tasolle.

Tasapainoisen talouden tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin talouden luvut muodostuvat välitilinpäätöstietojen ja ennusteiden perusteella talousarviossa arvioitua heikommiksi. Kaupungin (peruskunta + liikelaitokset) vuosikate oli alkuperäisessä talousarviossa 64,8 miljoonaa euroa. Nyt ennuste on 30 miljoonaa euroa. Koko vuoden tulos (alijäämä) talousarviossa oli -46,9 miljoonaa euroa. Toimintatuottojen jääminen alle talousarvion ja toimintamenojen kasvupaineet sekä arvioitua suuremmat poistot johtavat siihen, että koko vuoden alijäämän arvioidaan olevan -87,8 miljoonaa euroa. Arvioitua suurempien poistojen vaikutus alijäämään on 10 miljoonaa euroa. Kaupungissa on otettu käyttöön uusi poistosuunnitelma ja poistoajat ovat osassa omaisuuseriä lyhentyneet.

Tasapainoisen talouden tavoitteet jäänevät toimintamenojen kasvu- ja vuosikate-tavoitteiden osalta toteutumatta. Toimintakulujen kasvu suhteessa vuoden 2012 toimintakulujen tasoon on välitilinpäätöstietojen perusteella yli 7 %. Välitilinpäätöksen tietojen perusteella ja ennusteiden toteutuessa nousisi menojen kasvuprosentti vielä siitäkkin.

Muut tasapainoisen talouden tavoitteet koskivat peruskunnan ja sisäisten liikelaitosten nettoinvestointien ja lainojen määrää. Niistä raportoidaan vasta tilinpäätöksessä. Kaupungin lainakanta oli kesäkuun lopussa 521,3 miljoonaa euroa, mikä tarkoittaa 2 723 euroa/asukas. Kaupunginvaltuuston antama lainannostovaltuutus kaupunginjohtajalle on määritelty nettolainana 114 miljoonaa euroa. Lainaa on kesäkuun loppuun mennessä nostettu 125 miljoonaa euroa, mutta samanaikaisesti lainoja on lyhennetty 42,6 miljoonalla eurolla. Pitkäaikaisten lainojen nettolisäys on siten 82,4 miljoonaa euroa. Loppuvuoden aikana mahdollisesti vielä nostettava lainamäärä nostaisi lainakantaa niin, että se olisi vuoden lopussa 2 875 euroa/asukas.

Konsernin tulos on välitilinpäätöksessä ylijäämäinen 33,8 miljoonaa euroa. Koko vuoden ennustetta ei välitilinpäätöksessä ole esitetty. Konsernin tuloslaskelmaan ja rahoituslaskelmaan 30.6.2013 ei ole yhdistelty kaikkia kaupungin tytäryhteisöjä.

2 Strategisten linjausten toteutuminen

Siirtymävaiheen strategisten linjausten toteutumista voi arvioida vasta koko vuoden tietojen perusteella, eikä välitilinpäätöksessäkään tehdä kattavaa katsausta linjausten toteutumisesta. Tämä koskee erityisesti elinvoimaisuutta, kansalaisten hyvinvoinnin vahvistamista ja monikanavaista palveluverkostoa koskevia strategisia tavoitteita. Siirtymävaiheen linjauksista on edetty johtamisjärjestelmän (vuotta 2013 koskevat linjaukset) sekä omistajapolitiikan ja -ohjauksen kehittämistä koskevissa asioissa. Monikanavaista palveluverkostoa on myös edistetty monin toimenpitein ja palvelumalli –asiakirja on hyväksytty jatkovalmistelun pohjaksi. Talouden hallintaa koskevien tavoitteiden toteutumista on tarkasteltu edellisessä kohdassa. Henkilöstöä koskevista tavoitteista osa näyttää olevan toteutumassa (kuten sairauspoissaolojen ja työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden määrän lasku) ja osan toteutumista voi arvioida vasta koko vuoden toteuman perusteella. Henkilöstön kokonaismäärä (vakinaiset ja määräaikaiset yhteensä) on raportoinnin perusteella lievästi laskenut vuoden alusta kesäkuun lopun tilanteeseen.

Työllisyyden hoidossa linjauksena oli keskittyä pitkäaikaistyöttömyyden ja nuorisotyöttömyyden vähentämiseen. Aktivointitoimenpiteet ovat saatujen selvitysten perusteella kohdistuneet näihin ryhmiin. Aktivoinnissa on alkuvuoden aikana päästy kaikkien työttömien osalta 32,7 %:iin ja yli 500 päivää työttömänä olleiden osalta 33,9 %:iin. Tavoitteena on 40 %:n aktivointiaste. Työttömyys on alkuvuoden aikana kasvanut ja oli kesäkuun lopussa 16,7 %. Vastaava luku uuden Oulun kunnissa oli edellisellä vuonna 14,2 %. Alle 25-vuotiaitten ja pitkäaikaistyöttömien määrä ja suhteellinen osuus työttömistä on alkuvuoden aikana kasvanut kuukausittain. Tavoitetta alhaisempi aktivointiaste selittyy kohderyhmien kasvulla. Työllisyysasioiden hoitoon osoitettu 16,1 miljoonan euron määräraha tulee ennusteen mukaan käytettyä.

3 Konsernipalvelut

Konsernipalveluille ei talousarviossa ole määritelty toiminnallisia tavoitteita. Välitilinpäätöksessä konsernipalvelut raportoi muun muassa sen vastuulla olevien hankkeiden valmistelun tilanteesta (esimerkiksi kaupunkistrategian valmistelu, hallinnon tuki- ja asiantuntijapalveluiden organisointi sekä LOOTA- ja AKKUNA –hankkeiden edistyminen). Konsernipalvelut arvioi toimintamenojen pysyvän muutetun talousarvion mukaisina eli olevan 21,2 miljoonaa euroa.

4 Hyvinvointipalvelut

Tällä hetkellä lisääntyvä työttömyys näkyy työmarkkinatuen ja toimeentulotuen kustannusten kasvuna. Myös asiakasmäärät ovat selkeästi ylittäneet käytösuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Hyvinvointipalveluissa palveluiden kysynnän oletetaan edelleen kasvavan. Kasvavan kysynnän ja talouden tasapainon aikaansaamiseksi on toiminnan ja talouden kehittämisohjelmalla pyritty hillitsemään menokehitystä. Toimenpiteistä huolimatta nettomenojen (toimintakate) ennustetaan tänä vuonna ylittyvän 23,9 miljoonalla eurolla.

Toiminnan ja talouden kehittämisohjelma on painottunut erityisesti vuosille 2012–2013. Vuosi 2012 ei toteutunut kaikilta osin suunnitelmien mukaan. Alkuvuodesta 2013 toimenpiteet työmarkkinatukimenojen vähentämiseksi eivät ole riittäneet työttömyyden kasvaessa. Lastensuojelussa erityisesti ostopalveluna toteutettujen laitospaikkojen määrä on edelleen suuri. Ikäihmisten hyvinvointipalveluiden palveluketjun toimivuudessa on edelleen ollut ongelmia. Ympäri vuorokautiseen hoitoon jonotti 169 asiakasta.

Talousarvion toiminnallisilla tavoitteilla on pyritty asukkaiden omatoimisuuden ja osallisuuden lisäämiseen, sähköisen asiointin parantamiseen ja kehittämiseen. Etenkin sähköistä asiointia on lisätty merkittävästi, laajentamalla sähköistä ajanvarausta ja lisäämällä omahoitopalveluiden käyttöä. Toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta saadaan tarkempaa tietoa tilinpäätöksen yhteydessä.

Loppuvuoden aikana suurimmat riskit taloudessa liittyvät hyvinvointipalveluiden menokehitykseen. Lisäksi tulojen kertymän ennustetaan jäävän hyvinvointipalveluissa arvioitua alhaisemmaksi, 1,2 miljoonaa euroa.

Talousarvion toteutuminen

Hyvinvointipalvelujen talousarvion toimintakate (nettomenot) on valtuustoon nähden sitova ilman erikoissairaanhoidon ja erikoissairaanhoidon erikseen sitova. Nettomenojen ennustetaan ylittyvän 15,9 miljoonaa euroa ja erikoissairaanhoidon ylitysennuste on 8 miljoonaa euroa.

Menojen toteuma kesäkuun tilanteen mukaan on 294,1 miljoonaa euroa (52,7 %). Toimintamenojen arvioidaan ylittyvän 21,8 miljoonaa euroa (3,9 %), josta kohdistuu sosiaalisen hyvinvoinnin alueelle 9,9 miljoonaa euroa ja 11,9 miljoonaa euroa terveyspalveluihin (erikoissairaanhoidon mukana). Ikäihmisten hyvinvointipalveluihin ei ennusteta toimintamenojen ylityksiä. Ilman erikoissairaanhoidon menojen ylitysennuste on 13,8 miljoonaa euroa.

Tuloista on kertynyt tammi-kesäkuussa 21,6 miljoonaa euroa (40,9 %). Tulojen arvioidaan alittuvan 2,1 miljoonaa euroa (4 %) muutettuun talousarvioon verrattuna, sillä asiakasmaksutulojen määrä on arvioitu liian suureksi. Terveyspalveluissa tulojen ennustetaan alittuvan palvelualueista eniten 2,2 miljoonaa euroa (sosiaalinen hyvinvointi tulot + 0,5 milj.€, ikäihmisten hyvinvointi -0,4 milj.€).

Erikoissairaanhoidon on varattu talousarviossa 181,7 miljoonaa euroa. Menojen ennustetaan ylittyvän 8,0 miljoonaa euroa. Tästä ylityksestä 5 miljoonaa euroa on somaattisen erikoissairaanhoidon puolelta. Psykiatrian erikoissairaanhoidon aikuisten osalta pysyy budjetissa mutta lasten psykiatriseen erikoissairaanhoidon kohdistuu miljoonan yli-

tysennuste. Ensihoitopalvelut lisäävät ylitystä 2 miljoonan euron verran. Ensihoidon järjestämismvastuu on siirtynyt sairaanhoitopiirille vuoden 2013 alusta.

Hyvinvointipalveluissa, omalla talouden ja toiminnan kehittämisohjelmalla, on pyritty hillitsemään menokehitystä. Vuoden 2012 menokehityksessä tulokset eivät vielä näkyneet. Asukaskohtaiset kustannukset nousivat 7,4 % (2 907,12 euroa) ja menojen kokonaiskasvu oli noin 9 % vuodesta 2011 vuoteen 2012. Talousarviota tehtäessä vuodelle 2013 asukaskohtaisten kustannusten arvioitiin laskevan 0,6 % (2 889,61 euroa). Nyt asukaskohtaisen kustannuksen ennustetaan vuoden 2013 lopussa olevan 3004,27 euroa. Kasvu, edellisen vuoden 2012 loppuun, on 3,35 %. Kustannusten kasvun raportoidaan hidastuneen.

Kustannuksissa on kuitenkin tarkasteltavaa edelleen, sillä Kuntaliiton tekemässä suurten kaupunkien kustannusvertailussa vuonna 2012 Oulun terveydenhuollon ikävakioidut kustannukset, 2 386 euroa asukasta kohden, olivat vertailukuntien suurimmat. Kustannuksiltaan suurimman ja pienimmän kaupungin välinen ero oli 325 euroa per asukas. Oulussa edellä mainitut kustannukset olivat korkeimmat myös vuonna 2011. Terveydenhuollosta saadun tiedon mukaan vuoden 2012 kustannukset on tarkoitus käsitellä syksyn aikana. Vuonna 2011 teetettiin kustannuksista analyysi ja Paljon palveluita käyttävien -profilointi.

Toimintamenojen suurimmat ylitysennusteet

Hyvinvointipalveluiden toimintamenojen ylitysennuste, talousarviossa raportoitu 13,8 miljoonaa euroa, muodostuu pääasiassa seuraavista menoeristä:

- työmarkkinatuki 3,1 milj.€,
- toimeentulotuki 2,0 milj.€,
- sairaalaostot 2,4 milj.€,
- henkilökohtainen avustajapalvelu ja palveluasuminen 1,7 milj.€,
- lastensuojelun ostopalvelut ja perhehoito 1,2 milj.€,
- hoitotarvikejakelu, erityiskalliit lääkkeet ja kuntoutuksen terapiat 1,1 milj. euroa.

Lisäksi alle miljoonan euron menojen ylityksiä raportoidaan olevan harkinnanvaraisissa avustuksissa 0,8 milj.€, erityishuoltopiiriltä ostettavissa kehitysvammaisten laitospalveluissa 0,8 milj.€, kehitysvammaisten asumis- ja päiväpalveluiden ostoissa 0,3 milj.€, oululaisille kotikunnan ulkopuolella annetussa kiireellisessä hoidossa 0,2 milj. € ja yhteispäivystyksen ostoissa etenkin laboratoriokustannuksissa 0,5 milj.€.

Työmarkkinatukeen ja toimeentulotukeen kohdistuva ylitysennuste on 5,1 miljoonaa euroa. Työttömyys on edelleen korkealla tasolla ja kaupungin osuus työmarkkinatuesta on jatkanut kasvuaan. Työmarkkinatukeen on talousarviossa varattu 7,1 miljoonaa euroa. Toteumaennuste on noin 10,2 miljoonaa euroa. Keskimäärin yli 500 päivää passiivisena työmarkkinatuella olleiden määrän raportoidaan kasvaneen noin 14,4 % edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Passiivisella tuella tarkoitetaan työmarkkinatuen saantia osallistumatta samanaikaisesti työvoimapolitiittisiin toimenpiteisiin. Tämän ryhmän työmarkkinatuen kustannuksista hyvinvointipalvelut vastaavat 50 %. Kaupungin osuus työmarkkinatuesta oli kesäkuun loppuun mennessä 4,8 miljoonaa euroa (ns. sakkomaksu).

Toimeentulotuella on usein selkeä yhteys työmarkkinatukeen. Työmarkkinatuen saajat saavat usein toimeentulotukea. Toimeentulotuen kotitalouksien määrä on kasvanut arvion mukaan noin 10 % vuoden 2012 loppuun verrattuna. Budjetin ylitysennuste on 2,0 miljoonaa euroa. Toimeentulotukimenoihin (ilman maahanmuuttajien toimeentulotukea) on budjetoitu 18,8 miljoonaa euroa.

Asiakasmäärillä mitatut toiminnalliset tavoitteet toimeentulotuksessa ja työmarkkinatuen saaneita kotitalouksia oli kuukausittain tammi-kesäkuussa keskimäärin 4247. Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneiden määrä kuukausittain oli vastaavasti 1841. Nuorten alle 25-vuotiaiden toimeentulotuen saajien määrä on ollut 1290 (joista tulottomia on kuukausittain ollut 433). Sekä toimeentulotuen että työmarkkinatuen osalta on odotettavissa, että tuen tarve loppuvuotta kohden lisääntyy, mikäli työttömyystilanne entisestään heikkenee.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen (sosiaalinen hyvinvointi)

Sosiaalinen hyvinvointi	Yksikkö	Käyttösuunnitelma 2013	Toteutuma 1.1.-30.6.2013	Toteuma %	Tilinpäätösennuste 31.12.2013
Toimeentulotuki (sisältää maahanmuuttajat)	asiakasmäärä (kotitalous)/kk	4 213	4 247	100,8	4 500
	asiakasmäärä (kotitalous)/ vuosi, kumulatiivinen	9 575	7 414	77,4	10 200
Työmarkkinatuki ; kunnan maksuvastuun piirissä olevien asiakkaiden määrä	asiakasmäärä/kk	1 700	2 301	135,4	2 300

Lähde: Hyvinvointilautakunnan välitilinpäätös kesäkuu 2013

Sairaalapalveluiden ostot ovat ylittymässä 1,9 miljoonaa euroa ja Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin laskuttamat "sakkomaksut" eli siirtoviivepäivät 0,5 milj. euroa, yhteensä 2,4 miljoonaa euroa. Sairaanhoitopiirin siirtoviivepäiviä oli vuonna 2013 tammi-kesäkuussa 583 päivää (2012: 707), maakuntapäiviä oli 909 (2012: 843). Hyvinvointipalveluiden mukaan tähän on reagoitu suunnittelemalla työnjakoa Oulun alueella toimivien, perustason sairaalahoitoa tarjoavien, vuodeosastojen välillä (Oulun kaupunginsairaala, Haukiputaan vuodeosasto, Oulun seudun kuntoutussairaala ja Terveystalo). Oulun seudun kuntoutussairaalan ja Oulun kaupunginsairaalan toimintaa keskitetään vahvemmin lyhytaikaiseen hoitoon. Kuntoutussairaalan yhtiö puretaan ja sairaalan toimintaa jatketaan kaupungin omana toimintana.

Henkilökohtaisen avustajapalvelun ja palveluasumisen ylitysennuste 1,7 miljoonaa euroa johtuu hyvinvointipalveluiden mukaan asiakasmäärän noususta ja liitoskuntien määrärahavajeesta.

Lastensuojelussa asiakkaiden määrä ja ostopalveluna toteutettujen laitospaikkojen määrä on kasvanut. Sijoituksista perhehoitona toteutui 75 % ja ostopalvelulaitoksissa 25 % kun tavoite oli 77 % perhehoitona ja 23 % ostopalvelulaitoksissa. Ostopalveluna toteutuneiden laitospaikkojen määrä on kasvanut voimakkaasti viime vuosina. Ostopalvelulaitoksissa 23 000 hoitopäivän tavoitteesta on toteutunut 65,7 %.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen (sosiaalinen hyvinvointi)

Sosiaalinen hyvinvointi	Yksikkö	Käyttösuunnitelma 2013	Toteutuma 1.1.-30.6.2013	Toteuma %	Tilinpäätösennuste 31.12.2013
Lastensuojelun kaikki asiakkaat / vuosi	asiakasmäärä/ vuosi	3 500	3 205	91,6	3 500
Kodin ulkopuoliset sijoitukset	hoitopäivä/ vuosi	142 420	80 627	56,6	150 000
joista perhehoitona toteutuu	hoitopäivä/ vuosi	109 200	60 771	55,7	115 000
	osuus (%) sijoituksista	77	75		
joista laitoshoidon toteutuu	hoitopäivä/ vuosi	33 220	19 856	59,8	35 000
-omat lastenkodit	hoitopäivä/ vuosi	10 220	4 747	46,4	10 220
- ostopalvelulaitokset	hoitopäivä/ vuosi	23 000	15 109	65,7	24 780
	osuus (%) sijoituksista	23	25		

Lähde: Hyvinvointilautakunnan välitilinpäätös kesäkuu 2013

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Hyvinvointipalveluilla on 9 strategista tavoitetta, joiden toteutumisesta yli puolet (6/9) raportoidaan vasta tilinpäätöksessä. Näitä ovat sairastavuuskerroin, sijoitettujen lasten määrä suhteessa ikäryhmään, asiakastyytyväisyys, ostopalveluiden suhteellinen osuus toimintamenoista, nettomenojen kehitys ja henkilöstön hyvinvointia koskevat tavoitteet.

Tällä hetkellä tavoitteiden toteutumisesta voidaan todeta seuraavaa. Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten määrä on ollut edelleen kasvussa. Hyvinvointipalvelujen asiakastyytyväisyyskysely on tehty ja tulokset saadaan syksyn aikana. Ostopalveluiden suhteellinen osuus on kasvamassa. Nettomenojen kehitystä seurataan tavoitteella, josta vähennetään erikoissairaanhoidon ja sisäiset vuokrat. Tavoitteeseen (nettomenojen kehitys +3,5 %) on alkuvuotta koskevan välitilinpäätösraportin mukaan vaikea päästä. Henkilöstön hyvinvoinnin paranemista seurataan Kunta 10-tutkimuksella ja vertailu tehdään tilinpäätöksen yhteydessä edelliseen kyselyyn.

Muut tavoitteet, sopimusohjausmallin kehittäminen, sähköisten palveluiden kehittämisen suunnitelma ja omahoitopalveluiden käyttö, ovat edenneet ja tavoitteita toteutetaan parhaillaan. Kumppanuussopimusmallia on uudistettu tukemaan poikkitoiminnallisten palveluketjujen toimivuutta sekä palveluketjujen kokonaiskustannusten hallintaa ja sitovuutta.

Hyvinvointipalveluiden palvelutuotanto

Henkilöstön sairauspoissaolojen määrä laski, mikä on ollut positiivista. Palvelujen tuotantokustannukset ovat edelleen korkeat ja kustannukset olisi saatava kääntymään laskuun. Palvelutuotannon ennakoitaan jäävän tilinpäätöksessä -4,8 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Välitilinpäätöksen perusteella toiminnan ja talouden kehittämisohjelma ja lisäksi tehdyt kehittämistoimenpiteet eivät ole riittäviä 0-katteen saavuttamiseksi.

Palvelutuotannon ennakoitaan jäävän tilinpäätöksessä -4,8 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Suurin alijäämämäärä, 3 miljoonaa euroa, on ikäihmisten hyvinvoinnin palvelualue-

eella. Sosiaalisen hyvinvoinnin palvelualueella alijäämäennuste on 0,8 miljoonaa euroa (lastensuojelussa -0,6 miljoonaa euroa). Terveyspalveluissa toimintakatteen ennustetaan jäävän 1,0 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Palvelutuotannon sitovana taloudellisena tavoitteena on toimintakate 0.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Talousarviossa tuotannolle on asetettu 8 tavoitetta, jotka koskevat hoito- ja palvelutakuuta, asiakkaiden osallisuutta, sopimusmenettelyn uudistamista, tuotantokustannusten nousua, monialaista yhteistyötä ja henkilöstöä. Taloudelle ja hoitotakuulle asetetut tavoitteet eivät kaikilta osin toteudu, henkilöstöä koskevat tavoitteet raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä, muissa tavoitteissa on edistytty suunnitelmien mukaisesti.

Hoito- ja palvelutakuu on pääosin toteutunut lainmukaisesti. Poikkeamista raportoidaan muun muassa ikäihmisten hyvinvointipalveluissa, jossa sosiaalihoitolaisten mukainen palvelutakuu (ei-kiireellinen arviointi) toteutuu 92,7 %:sti 7 päivän kuluessa. Lisäksi omaishoidon tuen, kuntouttavan päivätoiminnan vuorohoidon ja sosiaalihoitolaisten mukaisen kuljetusten palvelutarpeen arvioinnin määräajoissa on ollut viivettä.

Sosiaalisen hyvinvoinnin puolella palvelutakuun osalta ei ole toteutunut lasten huolto- ja tapaamisoikeusselvitysten tekeminen neljässä kuukaudessa. Keskimääräisen käsittelyaika on ollut 5,5 kuukautta. Myös aikuissosiaalityön palvelutarpeen arvioon ei ole pääsyt 7 päivän määräajassa, vaan tavoite on hiukan ylittynyt ollen 7,25 päivää.

Henkilöstöä koskevien tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä mutta sairauspoissaoloista todetaan, että edelliseen vuoteen verrattuna ollaan menossa hyvään suuntaan. Tuotannossa sairauspoissaolot tammi-kesäkuun tarkastelujaksolla olivat 5,4 % maksimityöpanoksesta (2012 6,1 %) tavoitteen ollessa 5,1 %. Muutos edelliseen vuoteen verrattuna on -11,5 %.

Henkilökunnan täydennyskoulutuspäiviä on toteutunut tammi-kesäkuun aikana 1,3 päivää per työntekijä, tavoite on 3 päivää per työntekijä per vuosi.

Muiden tavoitteiden osalta, lukuun ottamatta taloudelle asetettua tuotantokustannusten nousua koskevaa tavoitetta, on raportoitu etenemisestä. Toiminnassa on pyritty hyödyntämään kokemusasiantuntijoita, omahoitopalveluihin on lisätty ajanvarausmahdollisuuksia, raportointia on kehitetty elämänkaarimallin suuntaan ja uusia toimintamalleja on kehitetty sairaanhoitopiirin (yhteiset erikoislääkärin virat) ja sivistys- ja kulttuuritoimen kanssa.

5 Sivistys- ja kulttuuripalvelut

Sivistys- ja kulttuuripalveluissa talousarvion nettomenot (toimintakate) ovat ylittymässä ennusteen mukaan 1,5 miljoonaa euroa. Loppuvuodesta on olemassa riski, että menot kasvavat vielä tämän hetkisestäkin ennusteesta. Talousarviossa asetetut toiminnalliset tavoitteet etenevät kesäkuun lopun tilanteesta saadun tiedon perusteella suunnitelmien mukaisesti.

Talous

Välitilinpäättöksen toimintakate on -190,1 miljoonaa euroa (51,2 % alkuperäisestä talousarviosta). Alkuperäistä talousarviota -371,1 miljoonaa euroa on hieman muutettu, tuloja ja menoja lisätty, vaikutus toimintakatteeseen 0,12 miljoonaa euroa.

Nettomenojen (toimintakate) ennustetaan ylittyvän 1,5 miljoonaa euroa muutetusta talousarviosta: ylitysennuste tuloissa 1,1 ja menoissa 2,6 miljoonaa euroa. Toimintakate on valtuustoon nähden sitova. Ylitys johtuu perusopetuksen kotikuntakorvausmenojen arvioidusta 1,3 miljoonan euron ja tulojen 0,14 miljoonan euron ylityksestä. Oululaisia oppilaita on enemmän muissa kouluissa ja Oulussa vähemmän muiden kuntien oppilaita. Tähän vaikuttavat lastensuojelun kotikunnan ulkopuolelle sijoitettujen lasten määrä ja kuntaliitos. Talousarviota 2013 tehtäessä ei ollut käytössä tarkkaa tietoa menojen ja tulojen määristä eikä kuntaliitoksen vaikutuksesta asiaan.

Toimintamenoissa on riski ylittyä loppuvuodesta nyt annetusta ennusteesta. Menoista saadaan tarkempi ennuste vasta lokakuun jälkeen, kun opettajien syksyn lopulliset palkkatiedot ovat palkkajärjestelmässä. Lisäksi asiakaskuljetukset on kilpailutettu ja niiden vaikutukset nähdään loppuvuoden aikana. Riskinä on myös kuntaliitoksesta johtuvien erilaisten toimintatapojen aiheuttamat menoylitykset: varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukioiden tuotteistamisen toimintatavat ja tuotehinnat perustuvat Oulun tietoihin ennen kuntaliitosta. Myös lasten määrän (0-6 vuotiaat) kasvun raportoidaan hidastuneen alkuvuoden aikana. Varhaiskasvatuksessa hoidettavien lasten määrään vaikuttaa työttömyyden kasvu. Kokopäivähoidossa on ollut tänä syksynä 700-800 lasta vähemmän kuin keväällä. Lapset ovat siirtyneet pääosin avoimeen kerhotoimintaan ja palvelutakuulle. Kaupungin omassa tuotannossa on syksyllä aloittanut vähemmän lapsiryhmiä kuin keväällä. Varhaiskasvatuksessa tilannetta seurataan ja reagoidaan tarpeen mukaisesti.

Toiminnalliset tavoitteet

Talousarviossa 2013 on määritelty tavoitteita kulttuuripalveluille, perusopetukselle ja nuorisopalveluille, varhaiskasvatukselle ja henkilöstölle. Tavoitteet ovat edenneet pääosin suunnitellun mukaisesti.

Kulttuuripalveluiden tavoite järjestää ainakin kolme yli 10 000 kävijän tapahtumaa toteutui elokuussa. Varhaiskasvatuksessa oli yksityisessä hoidossa olevien lasten määrä 24,8 % tammi-kesäkuun aikana kun vuoden 2013 tavoite on 24 %. Henkilöstön kehityskeskustelut ovat käynnissä ja niiden toteutumisesta raportoidaan tilinpäätöksessä. Koulutustakuun toteutumisesta saadaan tietoja vasta tilastointipäivän jälkeen syyskuun lopussa. Tavoitteen edistymistä seurataan oppilaiden ohjauspalveluihin kohdistetuilla toimenpiteillä, lisäopetuksessa ja työpajoilla olevien nuorten määrällä sekä ammatillisen koulutuksen lisäpaikoilla.

Koulutustakuun toteutumisesta voidaan tällä hetkellä todeta, että ohjauspalveluista on kuvattu kaikki oppilaan ohjaukseen liittyvät tehtävät vuosiluokittain ja vastuutettu koulun eri toimijoille.

Lisäopetuksen oppilasmäärän kehitys on ollut hieman aiempia vuosia pienempi. Ennen kuntaliitosta lisäopetuksen oppilasmäärä on ollut 120–125 ja alustavan tiedon mukaan lukuvuodella 2013–2014 oppilaita on 105.

Työpajoilla olevien nuorten määrä on pysynyt miltei ennallaan. Vuonna 2012 nuoria oli työpajajaksolla (tammi-kesäkuu) 202 ja 205 vuonna 2013. Työpajajaksot ovat kuluneen vuoden aikana lyhentyneet, pajoille on ohjautunut haastavampia nuoria ja jatkosijoittuminen on ollut heikompaa. Myös Pohjois-Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimiston sisäiset muutokset ovat vähentäneet nuorten ohjautumista työpajoille. Lisäksi lakiin, julkisista työvoimapalveluista, tulleet muutokset ovat vaikeuttaneet alkuvuodesta nuorten sijoittumista työpajoille.

Ammatillisen koulutuksen lisäpaikkojen määrän seurannassa on taustalla huoli ammatillisen koulutuksen paikkojen riittävydestä Oulun seudulla. Opetus- ja kulttuuriministeriö oli vielä toukokuussa leikkaamassa Oulun seudun ammattiopiston (OSAO) paikkoja, mutta lopputulos oli 50 lisäpaikkaa. Operatiivista ohjausvaltaa sivistys- ja kulttuuritoimella ei ole OSAO:n toimiin ja tavoitteisiin.

6 Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut

Yhdyskuntalautakunnan ja rakennuslautakunnan alaiset toiminnot ovat olleet alkuvuonna tavoitteiden mukaiset, eikä taloudessa ole merkittäviä poikkeamia lukuun ottamatta joukkoliikennettä, jonka nettomenot ovat olleet arvioitua suuremmat. Lautakunnat arvioivat toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutuvan päätösten mukaisesti.

Yhdyskuntalautakunnan toimintatuloja on kertynyt 20,5 miljoonaa euroa (47 %) ja toimintamenoja 22,1 miljoonaa euroa (48 %). Valtuuston päättämä sitova toimintakate on -2,770 miljoonaa euroa, joka muutosten jälkeen on -2,843 miljoonaa euroa. Yhdyskuntalautakunta arvioi, että talousarvion mukaiset nettomenot eivät ylity.

Joukkoliikenne ei ole valtuustotason sitova nettoyksikkö kuten aiempina vuosina, mutta sitä on raportoinnissa tarkasteltu erikseen ja arvioitu, että -4,96 miljoonan euron toimintakate toteutuu 1,0 miljoonaa euroa huonompana. Syinä poikkeamaan ovat avustustulojen jääminen arvioitua pienemmiksi ja erityisesti seutulipun kasvanut käyttö.

Kaupunkistrategiaa tukeviksi tavoitteiksi vuodelle 2013 on asetettu tonttien luovutustavoite, käyttömenojen alijäämän pysyminen talousarviossa sekä oman tuotannon osuuk-sien määrittely uudelle Oululle palvelujen järjestämishjelmassa. Tavoitteiden arvioidaan toteutuvan.

Kiinteiden rakenteiden ja laitteiden 27,3 miljoonan euron investointimäärärahan ennustetaan tulevan käytetyksi kokonaan lukuun ottamatta Limingantullin maankäyttökorvauksilla rakennettavaa kunnallistekniikkaa, joka etenee alueen rakentamisen tahdissa.

Rakennuslautakunnan toimintatulot ovat toteutuneet alkuvuonna arvioitua suurempina ja toimintamenot arvioitua pienempinä. Lautakunta ennustaa, että sitova toimintakate tavoite 80 000 euroa todennäköisesti ylitetään.

Kaupunkistrategiaa tukevat tavoitteet koskevat uudisrakentamisen energiavalintakonseptien kehittämistä ja jalkauttamista sekä energiansäästöpotentiaalin tuottamista rakentajille ja CO₂-päästöjen vähentämistä. Tavoitteet todennäköisesti toteutuvat.

7 Ulkoiset liikelaitokset

Ulkoisten liikelaitosten yhteenlaskettu liikevaihto on ollut kesäkuun lopussa 124,7 miljoonaa euroa, 48,4 % talousarviosta. Koko vuoden yhteenlasketun liikevaihdon ennustetaan olevan 27,3 miljoonaa euroa vähemmän kuin on budjetoitu, mistä Oulun Energian osuus on 27,0 miljoonaa euroa. Energia arvioi tuloksensa olevan 1,5 miljoonaa parempi kuin talousarviossa, muiden liikelaitosten tulokset ovat talousarvion mukaiset tai pienemmät.

Ulkoisille liikelaitoksille asetettuja sitovia tavoitteita ovat liikeylijäämä, tulotus omistajalle, lainat ja investoinnit. Lisäksi osalla niistä on hintojen enimmäiskorotusta koskevat tavoitteet. Sitovien tavoitteiden arvioidaan toteutuvan pääosin.

Ulkoisten liikelaitosten investoinnit ovat ennusteen mukaan 125,3 miljoonaa euroa. Viiden vesilaitoksen yhdistämisestä johtuvat kirjaukset nostavat investointimenoja noin 30 miljoonaa euroa tähän mennessä tehtyjä päätöksiä suuremmiksi. Samasta syystä lainojen lisäyksen arvioidaan olevan 75,2 miljoonaa euroa, noin 17 miljoonaa euroa budjetoitua suurempi.

Ulkoisten liikelaitosten talous

LIIKELAITOS	Liikevaihto		Liikeylijäämä		Tilikauden yli-/alijäämä		Tulotus	Inves-	Lainat
	TA 1000 €	TP-ennuste 1000 €	TA 1000 €	TP-ennuste 1000 €	TA 1000 €	TP-ennuste 1000 €	TA 1000 €	toinnit TA + muutos 1000 €	TA + muutos 1000 €
Oulun Energia	205 365	178 329	25 719	29 512	8 808	10 319	20 975	71 030	50 000
Oulun Vesi	31 420	31 470	4 868	4 695	1 091	535	4 311	15 460	1 000
Oulun Satama	6 936	6 836	1 417	1 324	719	641	807	8 270	7 000
Oulun Jätehuolto	13 230	13 000	135	-201	403	92	275	500	
Nallikari	910	910	48	48	40	40	8		
Yhteensä	257 861	230 545	32 187	35 378	11 061	11 627	26 376	95 260	58 000

Talousarviossa asetettujen sitovien tavoitteiden toteutuminen

Kaikki ulkoiset liikelaitokset ennustavat toteuttavansa **tulotustavoitteensa** (korko kaupungin sijoittamalle pääomalle). 26,4 miljoonan euron tavoitteesta on Oulun Energian osuus lähes 21 miljoonaa euroa eli noin 80 %.

Ennusteen mukaan Oulun Energian **liikeylijäämätavoite** ylittyy lähes 4 miljoonaa euroa, mutta Oulun Veden ja Oulun Jätehuollon liikeylijäämiä koskevat tavoitteet jäävät alle arvion. Liikelaitosten johtokunta on nostanut Oulun Sataman liikeylijäämätavoitetta, ja ennusteen mukaan se ei aivan toteudu, sen sijaan valtuuston asettama alkuperäinen liikeylijäämätavoite 1,26 miljoonaa euroa ylittyy.

Ulkoisten liikelaitosten sitovat **investointimäärärahat** ovat olleet alkuperäisessä talousarviossa yhteensä 55,3 miljoonaa euroa. Kaupunginvaltuusto on huhtikuussa korottanut Oulun Energian investointimäärärahaa 40,0 miljoonalla eurolla. Yhteenlaskettu määrärahojen käyttö on ollut kesäkuun lopussa 42,5 miljoonaa euroa eli noin 45 %. Energia, Satama ja Jätehuolto ovat käyttäneet investointimäärärahoistaan varsin vähän, sen sijaan Oulun Veden käyttö on ollut 36,0 miljoonaa euroa, josta varsinaiset investoinnit ovat olleet 5,4 miljoonaa euroa. Tilinpäätösennusteessa kaikkien ulkoisten liikelaitosten investoinnit ovat 125,3 miljoonaa euroa, siitä Oulun Veden osuus 44,7 miljoonaa euroa.

Alkuperäisessä talousarviossa ulkoisille liikelaitoksille annettavat **lainat** ovat olleet yhteensä 18,0 miljoonaa euroa. Kaupunginvaltuusto on korottanut huhtikuussa Oulun Energialle annettavan lainan määrää 40,0 miljoonalla eurolla investointeja vastaavasti.

Vesilaitosten yhdistymisessä Oulun Veden lainojen lisäykseen kunnalta on Oulun Veden välitilinpäätökseen kirjattu 11,4 miljoonaa euroa, ennuste koko vuodelle 18,2 miljoonaa euroa. Kaikkien ulkoisten liikelaitosten lainat tulevat pääosin nostetuiksi, ja tilinpäätöksessä niiden ennustetaan olevan yhteensä 75,2 miljoonaa euroa talousarvioon varatun 58,0 miljoonan sijasta.

Hintojen korotukset on toteutettu.

Muita huomioita ulkoisista liikelaitoksista

Oulun Energian liikevaihdosta on toteutunut 99,4 miljoonaa euroa eli 48 %. Ennusteen mukaan koko vuoden liikevaihto jää noin 27 miljoonaa euroa pienemmäksi ja materiaalien ja palvelujen ostot myös lähes 27 miljoonaa pienemmäksi kuin talousarviossa. Pääasiallisiksi syiksi liikevaihdon ja kulujen budjetoitua pienempään toteutumaan raportoidaan sähkön markkinahintakehitys ja siten myös alhaisempi sähkön tuotanto.

Oulun Energia konsernin kaupunkistrategiaa tukevat vuoden 2013 tavoitteet ovat pääosin toteutuneet tai toteutumassa. Asiakkaisiin liittyviä tavoitteita ovat tuotekokonaisuuksien ja palvelukanavien kehittäminen, tuote- ja toimintosynergioiden hyödyntäminen, mittareiden etäluentahankkeen eteneminen ja kannattavien asiakkaiden määrän lisääntyminen. Tuote- ja toimintosynergioiden hyödyntämistä vielä kehitetään, eikä mittarina oleva konsernitaseisten myyntiprosessien käyttöön otto ole toteutunut suunnitellusti.

Vesilaitosten yhdistymisen on arvioitu kasvattavan **Oulun Veden** liikevaihtoa 2,6 miljoonaa euroa. Vuodelle 2013 budjetoidusta 31,4 miljoonan euron liikevaihdosta on toteutunut 15,5 miljoonaa euroa, hieman alle puolet, vaikka hintoja on korotettu noin 5 %. Veden kulutuksen suunta on laskeva, ja myydyin talousveden määrä on laskenut 3 % edellisvuodesta. Tulosta tulevat heikentämään uuden Oulun vesilaitosten yhdistämiseen liittyvä kertaluonteinen 1,1 miljoonan euron erä ja Oulun Vedelle siirtyneiden lainojen korot.

Raportoinnin mukaan kaupunkistrategiaa tukevat vuoden 2013 tavoitteet ovat toteutuneet tai toteutumassa. Tavoitteet koskevat asiakastyytyvyyttä, veden laatua ja toimintusvarmuutta sekä taksatason kohtuullisuutta.

Oulun Sataman liikevaihdosta on toteutunut 3,4 miljoonaa euroa, 49 %. Sitova investointimääräraha on 8,3 miljoonaa euroa, jota liikelaitosten johtokunta on tammikuussa korottanut 1,0 miljoonalla eurolla. Satama ennustaa, että investoinnit toteutuvat 9,3 ja lainoitus 7,0 miljoonan euron suuruisena. Lainaa nostetaan tarvittaessa Länsilaiturin ensimmäisen laivapaikan rakentamisen käynnistyttyä.

Sataman kokonaisliikennemäärä alkuvuonna on ollut samalla tasolla kuin vuotta aiemmin. Kaupunkistrategiaa tukevat tavoitteet ovat pääosin toteutuneet tai toteutumassa. Tavoitteet koskevat logistisen aseman kehittämistä, yhtiöittämisen valmistelua ja työurien jatkamista. Sen sijaan sairauspoissaolojen vähentymistä koskeva tavoite ei ole toteutunut.

Oulun Jätehuolto liikelaitos arvioi raportissaan tilinpäätöksen olevan niukasti positiivinen alijäämäisestä välitilinpäätöksestä huolimatta. Liikelaitos ennustaa, että koko vuoden liikevaihto jää 13,0 miljoonaan euroon, 98 %:iin budjetoidusta, vaikka hintoja on korotettu vuodelle 2013. Ennustamista vaikeuttaa se, että kuluva vuosi on ensimmäinen täysi vuosi, jona Laanilan ekovoimala ja lajitteluareena Lare ovat toiminnassa.

Liikelaitoksen mukaan liikevaihdon alittumista selittää osaltaan jätteenkäsittelypalvelujen myynnin lasku ja keskeisten jätemäärien merkittävä väheneminen edelliseen vuoteen verrattuna. Kuluissa ei ole suuria poikkeamia lukuun ottamatta jäteveroa, jonka toteuma jää alle arvion.

Kaupunkistrategiaa tukevana tavoitteena on ylijäämäinen tilikauden tulos jätteenpolton ja lajitteluareenan kustannuksista ja tuloutusvelvoitteesta huolimatta. Toteuma on alijäämäinen eikä tavoitteessa olla. Toiminnallisesti Oulun Jätehuolto kertoo toimineensa hyvin ja suunnitellusti.

Nallikari liikelaitoksen yöpymisvuorokaudet ovat kasvaneet alkuvuonna 9 % hyvän kesän ja talvikauden ulkomaisten matkailijoiden ansiosta. Kaupunkistrategiaa tukevat tilikauden tulosta ja asiakastytyväisyyttä koskevat tavoitteet ovat toteutuneet, eikä tilinpäätökseen ennusteta poikkeamia. Henkilöstöä koskevat tavoitteet ovat toteutuneet vain osittain, sillä sairauspoissaolot ovat hieman lisääntyneet.

8 Sisäiset liikelaitokset

Sisäisten liikelaitosten yhteenlaskettu liikevaihto on ollut kesäkuun lopussa 117,9 miljoonaa euroa eli 50,1 % talousarviosta. Kaikki liikelaitokset ennustavat pääsevänsä liikevaihtotavoitteeseen ja Oulun Konttori ennakoi ylittävänsä sen, syynä hallinnon tukipalvelujen siirtyminen Oulun Konttorille.

Tilikauden tuloksesta ennustavat alijäämäistä Oulun Työterveys, Oulun tekninen liikelaitos, Oulun Tilakeskus ja Oulun Konttori. Liikelaitokset eivät ole väli-tilinpäätösraportissa riittävästi esittäneet toimia, joilla alijäämää pyritään pienentämään loppuvuoden aikana. Oulun Tietotekniikka ennakoi tuloksestaan positiivista ja Serviisi nolaa.

Sisäisille liikelaitoksille asetettuja sitovia tavoitteita ovat liikeyli-/alijäämä, tuloutus omistajalle, Tilakeskukselle annettava laina, investointimäärärahat sekä Oulun Työterveyden, Oulun Serviisin ja Oulun teknisen liikelaitoksen hintojen enimmäiskorotus. Tuloutusta, Tilakeskuksen lainaa, investointeja ja hintoja koskevien tavoitteiden ennustetaan toteutuvan. Tietotekniikka arvioi tarvitsevansa lainaa investointien rahoittamiseen.

Liikeyli-/alijäämätavoitetta yksikään ei ennusta saavuttavansa. Talousarvion yhteenlasketun 1,5 miljoonan liikealijäämän toteuma on 7,5 miljoonaa euroa ja ennuste 13,0 miljoonaa euroa. Siitä 12,0 miljoonaa on Tilakeskuksen liikealijäämää ja johtuu poistoista.

Sisäisten liikelaitosten talous

LIKELAITOS	Liikevaihto		Liikeyli-/alijäämä		Tilikauden yli-/alijäämä		Tuloutus TA 1000 €	Inves- toinnit TA 1000€	Lainat TA 1000 €
	TA 1000 €	TP-ennuste 1000 €	TA 1000 €	TP-ennuste 1000 €	TA 1000 €	TP-ennuste 1000 €			
Oulun Työterveys	8 044	8 416	30	-68	0	-94	30		
Oulun Tietotekniikka	16 200	16 600	250	201	152	103	98	5 142	
Oulun Serviisi	37 094	37 094	270	20	250	0	20	60	
Oulun tekninen liikelaitos	61 769	61 769	279	-485	0	-700	279	500	
Oulun Tilakeskus	102 183	102 183	-2 373	-12 007	-11 392	-16 754	9 582	64 932	41 000
								10 000	
Oulun Konttori	10 219	14 174	33	-700	0	-733	33		
Yhteensä	235 509	240 236	-1 511	-13 039	-10 990	-18 178	10 042	80 634	41 000

Talousarviossa asetettujen sitovien tavoitteiden toteutuminen

Kaikki sisäiset liikelaitokset ennustavat toteuttavansa **tuloutustavoitteensa**, yhteensä 10,0 miljoonaa euroa. **Liikeylijäämää/-alijäämää** koskevat tavoitteet eivät ole toteutuneet väli-tilinpäätöksessä, ja ennusteiden mukaan ne jäävät saavuttamatta. Syitä poikkeamiin on käsitelty liikelaitoksittain kappaleessa Muita huomioita sisäisistä liikelaitoksista.

Oulun Tilakeskuksen erillisinvestointien määräraha ja korjausmääräraha ovat erikseen valtuuston nähden sitovia. Erillisinvestointeihin on kohteittain varattu yhteensä 64,9 miljoonaa euroa ja korjausmäärärahaa yhteensä 10,0 miljoonaa euroa. Liikelai-

tos ennustaa, että korjausmääräraha tulee kokonaan käytetyksi ja erillisinvestointimäärärahasta jää käyttämättä noin 5,4 miljoonaa euroa.

Oulun Serviisi ja Oulun tekninen liikelaitos ennustavat **investointien** toteutuvan talousarvion mukaisesti. Oulun Tietotekniikka arvioi, että 5,1 miljoonan euron investointimäärärahasta käytetään 4,7 miljoonaa euroa. Sisäisten liikelaitosten investoinnit ovat tilinpäätösennusteen mukaan yhteensä 74,8 miljoonaa euroa eli noin 93 % budjetoidusta.

Tilakeskus ei ole nostanut alkuvuonna **lainaa**, ja loppuvuoden lainoitustarpeeksi se arvioi 27,0 miljoonaa euroa. Investointien lisäys on vaikuttanut siihen, että Tietotekniikka ennustaa lainatarpeekseen 0,7 miljoonaa euroa. Sisäisten liikelaitosten lainamääräksi tilinpäätöksessä ennustetaan yhteensä 27,7 miljoonaa euroa.

Liikelaitoksista Serviisillä, Työterveydellä ja Teknisellä liikelaitoksella on ollut **hintojen korotusta** koskevat tavoitteet, jotka ovat toteutuneet.

Muita huomioita sisäisistä liikelaitoksista

Oulun Työterveyden kesäkuun tulos oli alijäämäinen 116 000 euroa. Myös loppuvuoden tuloksen ennustetaan jäävän alijäämäiseksi 94 000 euroa. Toimenpiteisiin liikealijäämän pienentämiseksi on liikelaitoksessa ryhdytty. Hankintojen, henkilöstön koulutus- ja virkistysmatkojen suhteen ollaan erityisen kriittisiä. Myös tulostavoitteita on käyty henkilöstön kanssa läpi. Oulun Työterveys on nostanut hintoja 4,5 % vuodelle 2013, hinnaston muutos saatiin valmiiksi maaliskuun lopussa. Edellinen hinnankorotus oli viikoksi vuonna 2008 ja sitä edellisenä vuonna 2007 hintoja laskettiin.

Oulun Työterveyden liikevaihdosta on toteutunut 4,3 miljoonaa euroa, 53 %. Tiliryhmätasolla merkittävin kulu aiheutui palvelujen ostosta, 66 % budjetoidusta. Alihankintana on ostettu lääkärin sairausvastaanottopalveluita. Myös ostot laboratorio- ja röntgenanalyysissä ovat nousseet. Henkilöstökuluista oli toteutunut 53 %. Henkilökunnan määrää lisättiin alkuvuodesta vastaamaan kasvanutta asiakastarvetta noin 10 %:lla.

Kaupunkistrategiaa tukevia toiminnallisia tavoitteita ei ole asetettu. Valtuuston määrittelemänä sitovina tavoitteina ovat liikeylijäämätavoite ja tuloutustavoite, jotka on käsitelty kappaleen 8. alussa.

Oulun Tietotekniikan liikevaihto oli välitilinpäätöshetkellä 8,4 miljoonaa euroa (52 % budjetoidusta). Liikelaitos arvioi tilinpäätöksen toteutuvan 103 000 euroa ylijäämäisenä välitilinpäätöksen alijäämästä (-366 000 euroa) huolimatta. Tasaisen kasvun raportoidaan jatkuvan loppuvuoden aikana. Liikelaitoksella ei ole kaupunkistrategiaa tukevia toiminnallisia tavoitteita, ainoastaan edellä käsitelty tuloutustavoite ja liikeylijäämätavoite.

Lainantarve vuonna 2013 on 700 000 euroa. Lisärahoitustarpeen aiheuttaa laitehankintojen rahoitusmallin muutos leasingista omahankintaan ja datakeskuksen sijoittaminen kahteen eri paikkaan. Lisärahoitusta tarvitaan myös vuosille 2014–2016.

Oulun Serviisin liikevaihto on kesäkuun lopussa toteutunut 19,4 miljoonan euron suuruisena, mikä on 52 % talousarviosta ja 0,5 miljoonaa euroa suurempi kuin vuotta aiemmin. Kuluja on kertynyt 20,0 miljoonaa euroa, 54 % budjetoidusta ja 0,9 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisen vuoden vastaavana ajankohtana.

Kulujen ylitykset ovat syntyneet ensisijaisesti palvelujen ostoista, henkilöstömenoista ja elintarvikkeista. Kuljetuspalvelujen ostoon on käytetty lähes 0,4 miljoonaa euroa enemmän kuin vuotta aiemmin, keskeisinä syinä Teknisen liikelaitoksen hintojen koro-

tus ja veloituserusteen muutos sekä toimitilojen muutokset (muun muassa väistötilat). Myös vuokratyövoimapalvelujen käyttö on ollut suurempaa kuin edellisenä vuonna.

Henkilöstömenojen ylittymisen aiheuttavat ennakoitua suuremmat sijaiskulut ja erillis-korvaukset mm. eräissä vanhuspalveluiden yksiköissä, joissa monipalvelumalli on tänä vuonna käynnistetty. Vuoden 2013 talousarvioon on henkilöstömenoihin varattu 23,7 miljoonaa euroa, kun jo vuoden 2012 tilinpäätöksen mukainen käyttö oli 23,8 miljoonaa euroa. Serviisin henkilöstön määrä on kesäkuun lopussa ollut hieman pienempi kuin vuonna 2012 mutta kuitenkin suunniteltua suurempi. Eläkkeelle arvioidaan siirtyvän kuluvana vuonna ennusteen mukaisesti noin 20 henkilöä.

Serviisin on tehostettava taloutensa tervehdyttämistä muun muassa vähentämällä määräaikaista henkilöstöä ja välttämällä sijaisten palkkaamista lyhyiden sairauslomien ajaksi, kuten Serviisi onkin tehnyt. Serviisin selvityksen mukaan hallinnossa on henkilöstöä jo vähennetty. Tarkastuslautakunnan mielestä vasta palveluverkon ja keittiöverkon rakenteelliset muutokset mahdollistavat todellisen kulujen alentamisen.

Kaupunkistrategiaa tukevista tavoitteista liikevaihdon kasvu on jäänyt hieman alle 2 %:n tavoitetasoon. Omistajapolitiittisten linjausten päätösten toimeenpanon raportoidaan käynnistyneen tavoitteen mukaisesti, sen sijaan Serviisin oman tuotannon osuuksia ei ole määritetty. Serviisin tuotantoa on siirtynyt ulkopuolisille tuottajille 1.8.2013 alkaen noin 5 %. Tavoitteena olleen hyvinvointikyselyn sijasta käytetään hyväksi Kunta10-kyselyä.

Oulun teknisen liikelaitoksen liikevaihdosta on kesäkuun lopussa kertynyt 30,4 miljoonaa euroa (49 %) ja kuluista 32,8 miljoonaa euroa (53 % alkuperäisestä talousarviosta).

Tekninen liikelaitos raportoi, että merkittävimmät tekijät alijäämisessä tuloksessa ovat kustannustason nousu, henkilöstökustannusten ylittyminen sekä muun muassa tilojen käytön tehostamisesta aiheutuvat rakennus- ja korjauskustannukset. Varaston välittämien tuotteiden hankinnat ovat olleet suunniteltua suuremmat.

Vuonna 2012 henkilöstömenot olivat yhteensä 29,2 miljoonaa euroa, ja vuodelle 2013 on budjetoitu 28,7 miljoonaa euroa. Kesäkuun loppuun mennessä määrärahasta on käytetty 14,8 miljoonaa euroa eli 51,6 %. Liikelaitoksen henkilöstöraportin mukaan määräaikaista ja sijaisia on Teknisessä liikelaitoksessa ollut alkuvuonna budjetoitu määrä mutta touko-heinäkuussa selvästi enemmän kuin oli budjetoitu. Kokonaistyöntekijämäärä on kuitenkin ollut kuukausiseurannan mukaan tänä vuonna säännönmukaisesti hieman pienempi kuin edellisenä vuonna. Toiminnan luonteen vuoksi liikelaitoksessa on määräaikaista työntekijöitä vuosittain kesäkaudella enemmän kuin muina vuodenaikoina.

Kaupunkistrategiaa tukevaksi tavoitteeksi liikelaitokselle on asetettu 1,0 miljoonan euron tuottavuustavoite, joka tarkoittaa vastaavansuuruista säästöä toimintamenoissa. Mittareita erityisesti tehokkuuden ja tuottavuuden mittaamiseen on rakennettu, ja niitä seurataan vähintään kolme kertaa vuodessa johdon katselmuksissa. Raportoinnin mukaan ensimmäisellä vuosikolmanneksella tuottavuuskehitys ei ole ollut tavoitteessa. Henkilöstön työtyytyväisyyttä koskeva tavoite on toteutunut, ja asiakastytytyväisyyttä mitataan vuoden lopussa.

Oulun Tilakeskuksen liiketoiminnan kulut ilman poistoja ovat olleet 24,8 miljoonaa euroa, 43 % talousarviosta. Poistot mukaan lukien liikealijäämä on kesäkuun lopussa ollut 3,96 miljoonaa euroa ja tilikauden alijäämä 5,8 miljoonaa euroa.

Talousarvion huono toteuma johtuu suunnitelman mukaisista poistoista, jotka vuonna 2013 ovat aiempaa suuremmat. Rakennusten poistojen arvioidaan tilinpäätöksessä olevan 56,4 miljoonaa euroa, kun talousarviossa niihin on merkitty 46,7 miljoonaa euroa. Ero on 9,6 miljoonaa euroa eli lähes 21 %.

Kaupunkistrategiaa tukevien tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan pääosin vasta tilinpäätöksessä. Näitä tavoitteita ovat ostopalvelujen osuuden kasvu toimintamenoista, energiatehokkuustoimenpiteiden toteuttaminen ja hyvä asiakastyytyväisyys. Keskimääräistä sisäistä vuokraa koskeva tavoite on alkuvuonna toteutunut.

Oulun Konttorin liikevaihdosta oli välitilinpäätöshetkellä toteutunut 5,3 miljoonaa euroa, 52 %. Liiketoiminnan kulut olivat 6,9 miljoonaa euroa, joka on 64,8 % budjetoidusta. Suurimmat erot talousarvioon verrattuna ovat henkilöstökuluissa, jossa palkkoihin ja palkkioihin oli käytetty 73 % budjetoidusta.

Liikelaitokseen on kohdistunut vuoden aikana muutoksia, joita ei talousarvion laadintahetkellä ollut tiedossa. Tästä syystä kesäkuun tulos on alijäämäinen 1,2 miljoonaa euroa. Myös tilinpäätösennuste on alijäämäinen noin 0,7 miljoonaa euroa. Syyksi Oulun Konttori raportoi toiminnassa tapahtuneet muutokset: talous-, henkilöstö- ja hallinnon tukipalvelujen organisoimisen palvelukeskusmalliin. Tulevaa tappiota ei siirretä vuoden 2013 asiakaslaskutukseen, vaan ne otetaan Oulun Konttorin tappioksi osaltaan lisäämään alijäämää.

Kaupunkistrategiaa tukevista tavoitteista yhden prosentin (n. 140 000 euroa) kehittämispanostus liikevaihdosta toteutuu liikelaitoksen mukaan suunnitellusti. Lisäksi Oulun Konttorille on asetettu kappaleen 8. alussa käsitellyt liikeylijäämätavoite ja tuloutustavoite.

9 Muut liikelaitokset

Muiden liikelaitosten talous on toteutunut talousarvion mukaisesti. BusinessOulun ja Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen kaupunkistrategiaa tukevien tavoitteiden toteumasta raportoidaan kattavammin vasta tilinpäätöksessä.

Liikelaitoksilla ei ole tuloutustavoitteita. Sitova liikeylijäämätavoite nolla on BusinessOululla, Oulun seudun ympäristötoimella ja Oulunsalon kulttuuri-instituutilla, jotka kaikki ennustavat toteuttavansa tavoitteensa. Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen investointien 1,06 miljoonan euron netto-menosta toteutuu ennusteen mukaan 0,99 miljoonaa euroa.

Muiden liikelaitosten talous

LIIKELAITOS	Liikevaihto		Liikeylijäämä		Tilikauden yli-/alijäämä		Investoinnit	
	TA 1000 €	TP-ennuste 1000 €	TA 1000 €	TP-ennuste 1000 €	TA 1000 €	TP-ennuste 1000 €	TA 1000 €	TP-ennuste 1000 €
BusinessOulu liikelaitos 1)	14 572	14 618	0	0	0	0		
Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos	24 857	24 852	-35	81	-52	79	1 060	994
Oulun seudun ympäristötoimi	5 013	5 013	0	0	0	0		
Oulunsalon kulttuuri-instituutti	1 101	1 151	0	2	0	2		
Yhteensä	45 543	45 634	-35	83	-52	81	1 060	994

1) Luku sisältää BusinessOulun kaikki tuotot, joista toteutunut ja ennustettu liikevaihto on 51 000 euroa (TA 10 000 euroa). Muut tuotot ovat kuntien maksuosuuksia ja avustuksia.

BusinessOulu liikelaitokselle asetetut tavoitteet koskevat elinkeinopoliittisten toimien vaikutuksia, kuten esimerkiksi T&K:n osuutta kansallisesta kokonaispanostuksesta, työpaikkojen määrää, uusien menetettyjä työpaikkoja korvaavien yritysten sijoittumista alueelle ja uusien pääomasijoitusrahastojen toiminnan alkamista. Liikelaitos ilmoittaa raportoivansa tuloksistaan näiden tavoitteiden toteutumisesta vasta tilinpäätöksen yhteydessä. Liikelaitos ei myöskään esitä arvioitaan toiminnan tuloksista suhteessa tavoitteisiin, mutta raportoi kuitenkin toimista ict-toimialan rakennemuutoksen hoidossa sekä uusien yritysten määrästä. Raportoinnin mukaan uusia yrityksiä on alkuvuoden aikana perustettu Ouluun 447. Se on 15 % vähemmän kuin edellisen vuoden vastaavana ajankohtana. Liikelaitos ennustaa toimintamenojensa olevan talousarvion mukaisesti noin 14,6 miljoonaa euroa.

Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen liikevaihdosta on kesäkuun lopussa toteutunut puolet, ja tilikauden ylijäämä on noin 0,18 miljoonaa euroa. Liikelaitos ennustaa, että tilikauden tulos on lievästi positiivinen talousarvioon merkityn 0,05 miljoonan euron alijäämän sijasta.

Kaikista kaupunkistrategiaa tukevista tavoitteista ei ole välitilinpäätöksessä raportoitu. Asiakkaaseen liittyvä tavoite pelastusyksiköiden toimintavalmiusajoista on toteutunut osittain. Pelastus- ja ensihoitoyksiköiden lähtöaikaa koskevan tavoitteen toteutumisesta on raportoitu vain pelastusyksiköiden osalta, joilla toteutunut lähtöaika on ollut keskimäärin 1,35 minuuttia. Osassa asumisen turvallisuuteen ja väestön hyvinvointiin ja turvallisuuteen liittyvistä tavoitteista on edetty ja osasta saadaan tietoja myöhemmin. Valvontatyössä ja turvallisuusviestinnässä toimet ovat käynnissä. Riskianalyysiin perustuvien riskienhallinnan toimenpiteiden vieminen suunnitteluun ja toteutukseen on kesken, samoin tuottavuusindeksin rakentaminen.

Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitoksen 5,01 miljoonan euron liikevaihtotavoitteesta on kesäkuun lopussa toteutunut 2,56 miljoonaa euroa eli 51 %. Liikeylijäämä oli

149 000 euroa ja tilikauden ylijäämä 153 000 euroa. Toteumaennuste on talousarvion mukainen.

Kaupunkistrategiaa tukevat vuoden 2013 tavoitteet koskevat seudullista ilmastostrategiaa, ilmanlaatua, talousveden laatua, talousarviossa pysymistä, ympäristöraportointia ja kehittämiskeskusteluja. Tavoitteet ovat toteutuneet tai toteutumassa lukuun ottamatta talousvedelle asetettujen laatuvaatimusten täyttymistä 100-prosenttisesti, sillä alkuvuoden aikana veden keittokehotus on annettu kolmen eri vesiosuuskunnan alueelle. Erityistilanteisiin ei kuitenkaan ole liittynyt epidemiaa.

Oulunsalon kulttuuri-instituutti liikelaitoksen 1,1 miljoonan euron liikevaihtotavoitteesta on toteutunut 0,5 miljoonaa euroa, 45 %, ja samansuuruisista kuluista lähes 0,6 miljoonaa euroa, noin 55 %. Puolen vuoden tulos on 45 000 euroa alijäämäinen. Sitova liikeylijäätavoite on 0, ja ennusteen mukaan liikeylijäämää ja tilikauden ylijäämää kertyy 2 000 euroa. Kaupunkistrategiaa tukevana vuoden 2013 tavoitteena on positiivinen tulos, ja se ennustetaan saavutettavan.

10 Tytäryhteisöt

Vuoden 2013 talousarviossa ei ole asetettu tavoitteita kaikille tytäryhtiöille. Siinä on todettu, että valtuusto asettaa vuosittain toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet merkittävälle tytäryhtiöille. Talousarvion valmistumisen ja hyväksymisen jälkeen on valmisteltu ja kaupunginvaltuusto on 17.6.2013 hyväksynyt omistajapoliittiset linjaukset – asiakirjan. Siinä on määritelty muun muassa missä tehtävissä ja hankkeissa kaupunki on mukana omistajana ja sijoittajana sekä millaisia omistukselle asetettavia tuotto- ja muita tavoitteita asetetaan. Tarkastuslautakunta odottaa, että asiakirja antaa perusteet aikasempaa täsmällisempien tavoitteiden asettamiselle vuoden 2014 talousarviossa ja siten parantaa omistajaohjausta. Yhtiöt eivät edelleenkään raportoi välitilinpäätöksessä kattavasti kaupungin talousarviossa niille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta.

Energiayhtiöille asetettujen toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on tarkasteltu edellä kohdassa ulkoiset liikelaitokset, Oulun Energia liikelaitos. Yhtiöistä on talouden osalta syytä nostaa esille Oulun Energia Urakointi Oy, jonka liikevaihtoarviosta on kesäkuun loppuun mennessä toteutunut vain 32 %. Yhtiö kuitenkin ennustaa koko vuoden liikevaihdon olevan talousarvion mukainen, mutta tuloksen muodostuvan tappiolliseksi. Turveruukki Oy ennustaa koko vuoden liikevaihdon olevan hieman arvioitua korkeamman. Ylijäämäennuste on hieman talousarviota alempi johtuen turpeen toimitusmäärien pienenemisestä ja tuotanto- ja toimituskustannusten noususta.

Vuokra-asuntoyhtiöissä ovat asuntojen käyttöasteet olleet hieman tavoitetta alhaisemmat ja asukasvaihtuvuus on kasvanut. Kaupungin vuokra-asuntoyhtiöiden siirto erilaisin järjestelyin Sivakka-konserniin on etenemässä kaupunginhallituksen elokuussa 2013 tekemän päätöksen mukaisesti. Tarkastuslautakunta on aikaisemmissa arviointikertomuksissaan pitänyt järkevänä keskittää vuokra-asuntoyhtiöiden omistus ja hoito Sivakka-konserniin.

Koulutustoimintaa harjoittavista yhtiöistä talousarviossa oli asetettu tavoitteet vain Oulun Aikuiskoulutuskeskus Oy:lle. Yhtiö raportoi sopeuttaneensa toimintaansa ja talouttansa toimintaympäristön muutoksiin sille kaupungin asettamien tavoitteiden mukaisesti. Oulun Ammattikorkeakoulu Oy on vasta aloittamassa toimintaansa ja Kiiminkijoen Opisto Oy:n toiminta sulautetaan kaupungin toimintaan.

Oulun Pysäköinti Oy:stä, kiinteistöyhtiöistä, Oulun Kaupunginteatteri Oy:stä ja Monetra Oy:stä sekä kaupungin tytäryhteisönä toimivasta Oulun Palvelusäätiöstä ei välitilinpäätösraporttien perusteella ole erityistä tässä arviointiraportissa esille nostettavaa.